

ชื่อโครงการ ค่าใช้จ่ายโครงการกรุงเทพฯ เมืองแห่งสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาด ปลอดภัย
หน่วยงานรับผิดชอบ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตบางนา
ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานครยังไม่ได้ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร เป็นผลจากขาดการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนต้องสัมผัสสภาวะมลพิษทั้งจาก เสียงดัง กลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง ควันทิพย์ มูลฝอย และน้ำเสีย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบการ และชุมชน โดยพบว่า มีสถิติการร้องเรียนปัญหาเหตุรำคาญในเขตกรุงเทพมหานครปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐ จำนวน ๓,๖๗๒ ๙,๑๗๕ และ ๙,๖๖๖ ราย ตามลำดับ และความเจ็บป่วยที่เกิดจากความบกพร่องด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๗ (๑ ม.ค. - ๓๑ ต.ค.๕๗) พบโรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคปอดอักเสบ ไข้เลือดออก และโรคอาหารเป็นพิษ มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนราย เท่ากับ ๕๖๗.๕๔ ๒๙๕.๕๕ ๑๑๖.๔๗ ๖๐.๐๓ ๔๕.๐๐ ตามลำดับ และข้อมูลกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม รายงานว่าในปี ๒๕๕๘ จังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุดคือกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน ๒๗,๕๐๐ ราย (ร้อยละ ๒๘.๗๔)

ปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม มีสาเหตุปัจจัยเกี่ยวเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะภาวะโลกร้อน มีการเพิ่มขึ้นของโรคระบาด โรคระบาดอุบัติใหม่ที่แพร่กระจายข้ามพื้นที่อย่างรวดเร็ว เช่น โรคไข้หวัดซาร์ส ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา เป็นต้น การเกิดสาธารณภัยที่มีแนวโน้มเกิดถี่และรุนแรงขึ้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจำนวนมาก ซึ่งกระทบต่อการดำรงชีพทั้งเรื่องที่พักอาศัย อาหาร น้ำ ขยะ การจัดการสิ่งปฏิกูล นอกจากนี้ การเข้าร่วมประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในด้านการอพยพเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างประเทศสมาชิก การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคการผลิต การคมนาคม การท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจะมีปัญหาทางด้านสาธารณสุข มลพิษสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตตามมา

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมยังอยู่ในขอบเขตจำกัด ที่ผ่านมากรุงเทพมหานครมีการดำเนินการในลักษณะการปฏิบัติฝ่ายเดียวโดยเป็นการสั่งการหรือใช้มาตรการทางกฎหมายบังคับ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนไม่เข้าใจหรือบางครั้งอาจเกิดการต่อต้านหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นผลจากขาดการส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการรู้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ด้านสุขลักษณะตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด และส่งผลกระทบต่อกระบวนการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ยังขาดประสิทธิภาพ

การตอบสนองประชาชนในการแก้ไขปัญหาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ต้องมีความแม่นยำ รวดเร็ว และได้มาตรฐานสากล เป็นความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานใหม่ด้วยการใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ด้านการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและกฎหมาย ประกอบการวิเคราะห์แก้ไขปัญหามากขึ้น บุคลากรด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมจึงต้องมีการอบรมพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของปัญหาสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม

กรุงเทพมหานคร มีความพยายามแก้ไขปัญหาการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพราะเกี่ยวข้องและกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยประชาชน มีหน่วยงานรองรับ คือ สำนักงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย และฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ๕๐ สำนักงานเขต เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้แก่ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ๑๓๕ ประเภท รวม ๔๑,๗๗๒ แห่ง อาคารที่พักอาศัยและอาคารสาธารณะ รวม ๒,๖๓๐,๖๕๑ หลังคาเรือน (ปี ๒๕๕๗) และเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน กฎหมายว่าด้วยโรงงาน และมาตรา ๓ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้หน่วยงานราชการต่างๆ ต้องมีมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในหน่วยงานของตนไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นต้น โดยมีโครงการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมอยู่ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานครระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๖ ปลอดภัยคนเมือง อาหารปลอดภัย และการพัฒนาบุคลากรสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ในด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๓ การบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งปรากฏในแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานครประจำปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักอนามัย ซึ่งเป็นกรอบและทิศทางการดำเนินงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมเพื่อให้แก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตบางนาจึงได้จัดทำโครงการกรุงเทพฯ เมืองแห่งสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาดปลอดภัยขึ้น เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมให้มีความต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร รวมไปถึงการจัดทำฐานข้อมูลจากสถานประกอบการทุกกลุ่มเป้าหมาย การจัดการและควบคุมปัจจัยหรือสภาวะแวดล้อมที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน นักท่องเที่ยว รวมทั้งผู้ที่เข้ามาพักอาศัยจะได้รับการคุ้มครองสุขภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการกิจการ และการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของอาคารที่พักอาศัย และสถานที่ทำงานให้มีสภาวะสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัยที่ดี

๒.๒ เพื่อปรับปรุง พัฒนามาตรฐานความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการและอาคารสาธารณะ

๒.๓ เพื่อตรวจสอบเฝ้าระวังการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและสุขลักษณะ รวมถึงด้านอาชีวอนามัยของสถานประกอบการและอาคารสาธารณะ

๒.๔ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ คนงาน ชุมชน และประชาชนทั่วไป

๔.๓ สอดคล้องแผนพัฒนาสำนักอนามัย ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) เป้าประสงค์การพัฒนาของสำนักอนามัย ในมิติเมืองมีสุขภาพีบาลและสิ่งแวดล้อมที่ดี ปราศจากภาวะคุกคามทางสุขภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสาธารณสุข

๔.๔ เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๕.๑ จัดทำและขออนุมัติโครงการ

๕.๒ จัดทำแผนดำเนินการ

๕.๓ ดำเนินกิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมการตรวจสุขภาพสิ่งแวดล้อม

๕.๔ ดำเนินกิจกรรมที่ ๒ การประชุมและประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ให้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๕ ดำเนินกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมการตรวจเพื่อบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐

๕.๖ สรุปการดำเนินการเสนอผู้บังคับบัญชา

๕.๗ สรุปรายงานส่งให้สำนักงานสุขภาพีบาลสิ่งแวดล้อม สำนักอนามัย

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ แผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม งานควบคุมอนามัย หมวดย่อยอื่น รายการค่าใช้จ่ายโครงการกรุงเทพฯ เมืองแห่งสุขภาพีบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาดปลอดภัย เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๒,๓๐๐.- บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นสองพันสามร้อยบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

๗.๑ กิจกรรมตรวจสุขภาพีบาลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตบางนา งบประมาณ ๑๑๕,๒๐๐.- บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน) สำหรับเป็นค่าตอบแทนแก่บุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการดำเนินงานสุขภาพีบาลสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตบางนา จำนวน ๔๘ ครั้ง แต่ละครั้งมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประกอบด้วย นักวิชาการสุขภาพีบาล ๒ คน เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข ๑ คน และพนักงานขับรถ ๑ คน รวม ๔ คน (กรณีที่ตั้งาแหน่งดังกล่าวว่างอยู่ให้ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

- นักวิชาการสุขภาพีบาล เป็นเงิน ๗๖,๘๐๐.- บาท
(จำนวน ๒ คนๆ ละ ๔ ชั่วโมงๆ ละ ๒๐๐ บาท x ๔๘ ครั้ง)

- เจ้าหน้าที่งาน...

- เจ้าพนักงานสาธารณสุข (เจ้าหน้าที่อนามัยเดิม) เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐.- บาท
(จำนวน ๑ คนๆ ละ ๔ ชั่วโมงๆ ละ ๑๒๕ บาท x ๔๘ ครั้ง)
- พนักงานขับรถยนต์ เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐.- บาท
(จำนวน ๑ คนๆ ละ ๔ ชั่วโมงๆ ละ ๗๕ บาท x ๔๘ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๑๕,๒๐๐.- บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

๗.๒ กิจกรรมจัดประชุมและประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ให้ทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ งบประมาณ ๓๐,๐๐๐.- บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) สำหรับเป็นค่าอาหาร อาหารว่าง และเครื่องดื่ม ในการจัดประชุมและประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่เขตบางนา จำนวน ๑ ครั้ง แบบไป-กลับ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สำนักงานเขต (ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทศกิจ) ๑๐ คน ผู้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และประชาชน ๒๔๐ คน รวม ๒๕๐ คน

- ค่าอาหาร อาหารว่าง และเครื่องดื่ม เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.- บาท
(๒๕๐ คน x ๑๒๐ บาท x ๑ วัน)

รวมเป็นเงิน ๓๐,๐๐๐.- บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

๗.๓ กิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ งบประมาณ ๑๗,๑๐๐.- บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน) สำหรับเป็นค่าตอบแทนแก่บุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในการดำเนินงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒ ครั้ง แต่แต่ละครั้งมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประกอบด้วย นักวิชาการสุขาภิบาล ๒ คน และพนักงานขับรถ ๑ คน รวม ๓ คน (กรณีที่ตั้งแห่งดังกล่าวว่างอยู่ให้ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ค่าตอบแทนฯ สำหรับนักวิชาการสุขาภิบาล เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐.- บาท
(จำนวน ๒ คนๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๒๐๐ บาท x ๑๒ ครั้ง)
- พนักงานขับรถ เป็นเงิน ๒,๗๐๐.- บาท
(จำนวน ๑ คนๆ ละ ๓ ชั่วโมงๆ ละ ๗๕ บาท x ๑๒ ครั้ง)

รวมเป็นเงิน ๑๗,๑๐๐.- บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๒,๓๐๐.- บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นสองพันสามร้อยบาทถ้วน)

๘. ปัญหาและอุปสรรค

๘.๑ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการอาคาร ประชาชน พนักงาน ชุมชน ไม่ตระหนักในการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๘.๒ การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของเจ้าของอาคารต้องใช้เวลาในการสร้างความรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลอาจไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ

๘.๓ เจ้าหน้าที่...

๘.๓ เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขต และผู้แทนจากส่วนราชการ กรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมาย ขาดทักษะในเรื่องเฉพาะนั้นๆ รวมทั้งไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากมีภารกิจต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่คาดหวัง

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ บ้านเรือน ชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงานในและนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่เขตบางนา ได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานการจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อเหตุรำคาญหรือส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และสิ่งแวดล้อม

๙.๒ สถานประกอบการและประชาชนในพื้นที่เขตบางนา มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐

๙.๓ หน่วยงาน สถานประกอบการ และประชาชนในพื้นที่เขตบางนา ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. การประเมินผล

๑๐.๑ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล รับผิดชอบสรุปรวบรวมประเมินผลการปฏิบัติงานเสนอผู้บริหารเขตบางนา และรายงานสำนักงานอนามัย

๑๐.๒ รายงานผลการดำเนินงานตรวจสอบสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของเขตบางนาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวภากรณี แสงสุวอ)
(นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ)
หัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตบางนา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายชนะพนธ์ ศรีรัตนพัฒน์)
ผู้อำนวยการเขตบางนา